

การวิจัยเรื่อง “ระบบการคุ้มครองทางสังคมเพื่อ让孩子ปลอดภัยจากสารเสพติดโดยชุมชน : กรณีศึกษาตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่” มีวัตถุประสงค์สามประการคือ 1) เพื่อศึกษาระบบการคุ้มครองทางสังคม (Social Safety Nets) เพื่อให้เด็กปลอดภัยจากสารเสพติดที่มีอยู่ในชุมชน 2) เพื่อพัฒนารูปแบบของระบบการคุ้มครองทางสังคมเพื่อเด็กปลอดภัยจากสารเสพติดโดยชุมชน และ 3) เพื่อยืนยันรูปแบบ (Model) ใหม่ของระบบการคุ้มครองทางสังคมเพื่อให้เด็กปลอดภัยจากสารเสพติด การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และใช้กระบวนการเก็บข้อมูลแบบมีส่วนร่วม เลือกพื้นที่ในการวิจัยแบบเจาะจงคือ ตำบลแม่แฝกใหม่ อำเภอสันทราย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า 1. ระบบการทำงานที่ทำหน้าที่คุ้มครองเด็กให้ปลอดภัยจากสารเสพติดในชุมชนมี 4 รูปแบบคือ 1) ระบบที่เป็นทางการ 2) ระบบที่ไม่เป็นทางการ 3) ระบบกึ่งทางการ และ 4) ระบบที่เป็นโครงข่าย แต่ระบบที่ทำหน้าที่ได้ชัดเจนส่วนใหญ่เป็นระบบที่เป็นทางการ ส่วนใหญ่มีการทำงานตามนโยบายในช่วงที่มีนโยบายเกี่ยวข้อง การทำงานของระบบต่างๆ ดังกล่าวมีทั้งจุดแข็งและจุดอ่อน จุดอ่อนที่พบคือการทำงานที่มีการเชื่อมโยงและประสานการทำงานระหว่างกันเป็นโครงข่ายความร่วมมือมีค่อนข้างน้อย 2. การพัฒนารูปแบบการคุ้มครองเด็กให้ปลอดภัยจากสารเสพติดของชุมชนโดยอาศัยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียกับเด็กนั้นได้พัฒนารูปแบบการทำงานภายใต้ระบบเดิมที่มีอยู่ และภายใต้เงื่อนไขด้านบริบทและสถานการณ์ปัญหาเด็กของชุมชน ระบบที่เป็นแบบกึ่งทางการบางระบบถูกยุบรวมไปอยู่กับระบบทางการเพื่อความต่อเนื่องและยั่งยืนในการทำงาน และ 3. รูปแบบใหม่ของระบบที่ชุมชนได้พัฒนาร่วมกันมีชื่อว่า CARDS MODEL เป็นรูปแบบโครงข่ายความร่วมมือที่มีการผสมผสานการทำงานร่วมกันระหว่างระบบที่เป็นทางการ, ระบบที่ไม่เป็นทางการ, ระบบกึ่งทางการ และระบบที่เป็นโครงข่าย โดยกำหนดให้ทุกระบบต้องมีการปรับบทบาทใหม่ และเกิดโครงสร้างการทำงานคือคณะกรรมการคุ้มครองเด็กและเยาวชนตำบลแม่แฝกใหม่ ที่ต้องมีการทำงานแบบเชื่อมโยงและประสานกัน โดยมีผู้ประสานงานคอยทำหน้าที่ประสานการทำงานในชุมชน ข้อเสนอแนะจากการวิจัยในครั้งนี้ ควรมีมาตรการในการคุ้มครองเด็กให้ปลอดภัยจากสารเสพติดที่แตกต่างกันไปในแต่ละกลุ่มและมีการสร้างโครงข่ายความร่วมมือทุกระดับ

These research objectives were three fold. Firstly, to study current social safety net system for preventing children from drugs in rural community. Secondly, to develop social safety net system for preventing children from drugs by community effort. Lastly, to find out available model of social safety net system to prevent children from drugs. Qualitative research and participatory research methods were employed in this study. Tambon Mae Fagmai, Sansai District, Chiang Mai Province was purposively selected for the study. The research results were: 1) The function of community social safety net system were 4 models: formal, informal, semi-formal and network system. Most system worked accordingly to government policy. The operating system had both strength and weakness. The weakness found was lack of networking. 2) Development technique used participatory process among child-related stakeholders under the same context and current situation. Some semi-formal work system had been combined with formal system for sustainable purpose. 3) Suggested model (CARDS MODEL) was networking and integrated work among formal, informal, semi-formal system and traditional network. Child and Youth preventing committee was formulated at Tambon Mae Fagmai to handle all social safety net operating system. This research recommended that different approaches to prevent children from drugs should be managed with different certain groups and construct safety net all of level.